

LÄNSMUSEERNAS SAMARBETSÅD

Kulturdepartementet
Kultur och demokratiminister
Alice Bah Kuhnke

Kalmar 2015-10-26

Den regionala kulturen utarmas!

Länsmuseernas samarbetsråd är ett politiskt samverkansorgan för landets regionala museer. Vi har under lång tid sett hur de regionala museernas förutsättningar att få finansiering för sin basverksamhet försvårats och att staten minskar sitt ansvar för den regionala kulturen - ansvaret för ett jämlikt utbud av kvalitativ kultur i hela landet. Vi vill göra Kulturministern uppmärksam på att den kulturella infrastrukturen som byggts upp under många år, nu riskerar att nedmonteras.

Landet står inför stora samhällsutmaningar, urbanisering, ökande socioekonomisk klyftor, en ökning av psykisk ohälsa inte minst bland unga och stora flyktingströmmar. Inom alla dessa områden har våra regionala museer möjlighet och viljan att vara en viktig medspelare. Att utveckla nya modeller och metoder för att arbeta med dessa viktiga områden. Muserna kan med sin stora och breda kompetens inte minst inom det pedagogiska området, göra en viktig insats.

Regionmuseerna har mycket svårt att få kostnadstäckning för löne- och kostnadsutveckling och på flera museer pågår kraftiga neddragningar. Två år i rad har de regionala kulturinstitutionerna inte fått någon uppräknig på statens bidrag via kultursamverkansmodellen. Det innebär att den regionala kulturen successivt får minskade resurser samtidigt som kraven på verksamhet, digitalisering, statistik och tillgänglighet ökar. I Riksställningens rapport *En analys av svenska museers ekonomiska utveckling 2005-2012* (R13-256) framgår att över hälften av de regionala museerna redovisar krympande ekonomier från 2009. Under perioden 2008-2013 har personalstyrkan vid landets länsmuseer minskat med över 80 personer och 2003-2011 minskade antalet årsverken med nära 10 % (*Museer 2011, kulturfakta 2012:2*).

Många landsting och regioner försöker ta ett allt större ansvar men det ekonomiska läget i våra kommuner, län och regioner blir alltmer ansträngd. Detta framgår tydligt av SKL:s ekonomirapport den 8 oktober, som beskriver de inkomstförstärkningar som behövs för att välfärden inte ska försämrats. Att i det läget kräva att region/landsting eller kommun ska kompensera de regionala kulturinstitutionerna för statens minskade åtagande är en svår uppgift.

Vi tycker att det är viktigt att alla har möjlighet att ta del av kulturarv via våra museer. Fritt inträde kan vara en viktig del för att få fler besökare. Satsningen på fri entré till våra statliga museer kommer säkert att generera att fler får den möjligheten, men när anslaget till den regionala kulturen samtidigt minskas uppfattar vi det som att stat ställs mot region och stad mot land.

Drygt hälften av Läns museernas samarbetsråds medlemmar har idag fri entré. Flera av dem står nu inför frågan att börja ta betalt eller höja avgifterna. Effekten kan bli att statens museer får fler besökare medan läns museerna får färre. Detta rimmar dåligt med ambitionen om allas rätt till kulturupplevelse. Många i vårt land har inte förutsättningar att kunna åka och besöka ett statligt museum, men nästan alla kan ta sig till museet i sin eget län eller region.

För att undvika detta scenario menar vi att kultursamverkansmodellen budget måste räknas upp med minst 3 % för 2016.

Vi ser fram emot ett positivt svar och är öppna för dialog.

Yvonne Hagberg
Ordförande LMSR

Inga Göransson
Vice ordförande LMSR